

รู้ไว้ไม่โดนหลอก แยกให้ออก “ธุรกิจขายตรงหรือแชร์ลูกโซ่”

เราจะรู้ได้อย่างไรว่า ธุรกิจลักษณะไหนคือ ธุรกิจขายตรง ลักษณะไหนคือ แชร์ลูกโซ่ “ธุรกิจขายตรง” เป็นธุรกิจจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะเข้าถึงตัวผู้บริโภค โดยมีผู้ขายตรงมีชื่อตามกฎหมายว่า “ผู้จำหน่ายอิสระหรือ ตัวแทนขายตรง” เป็นผู้นำสินค้าหรือบริการไปปิดอิบายหรือสาธิตสรรพุณของสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง ไม่ต้องรอให้ผู้บริโภค เป็นผู้มาซื้อหาสินค้าเหมือนทั่วไป ซึ่งธุรกิจขายตรง มีกฎหมายรองรับ โดยต้องจดทะเบียนประกอบธุรกิจขายตรงกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ของ สคบ.

ในขณะเดียวกัน “แชร์ลูกโซ่” เป็นพฤติกรรมที่มีการซักขวัญให้ร่วมลงทุน โดยผู้ซักขวัญมิได้ทำธุรกิจจริง เป็นการสร้างโปรไฟล์ให้มีความน่าเชื่อถือและจูงใจด้วยผลประโยชน์สูงในระยะอันสั้น มุ่งหาสมาชิกใหม่เพื่อนำเงินมาจ่าย ผลตอบแทนให้สมาชิกเก่า แต่เมื่อใช้วิธีหมุนเวียนเงินหรือไม่สามารถหาสมาชิกมาลงทุนเพิ่มสุดท้ายมักปิดกิจการหนีไป และทำให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหายจำนวนมาก แชร์ลูกโซ่ถือเป็นการฉ้อโกงหลอกหลวงผู้บริโภค ซึ่งมีความผิดฐานฉ้อโกง ตาม พ.ร.บ. การถูกยึดเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มีโทษจำคุกตั้งแต่ ห้าถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าแสนถึงหนึ่งล้านบาทและปรับอีกไม่เกิน วันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

ในยุคดิจิทัลมิอาจขาดไปใช้กลวิธีแบบใหม่ๆ มาเพื่อหลอกหลวงประชาชน ซึ่งอาศัยความต้องการหรือความหวังที่จะมีเงินมากขึ้น มีสุขภาพดีขึ้น หลอกให้เชื่อใจ เพียงแค่ลงเงินทุนเล็กน้อยก็จะสำเร็จได้ตามที่หวัง และหวังผลประโยชน์จะได้ผลตอบแทนสูง ธุรกิจลักษณะนี้มักใช้ข้อความโน้มน้าวใจซักขวัญให้สมัครเป็นสมาชิกโดยใช้คำโฆษณาที่มีกลยุทธ์เกี่ยวกับ “เรื่องกินเรื่องเที่ยวเรื่องเดียวกัน” เที่ยวถูกแบบไบโซ “ที่นี่เท่านั้น” ยิ่งช่วยกระตุ้นความสนใจสมัคร เป็นสมาชิกและให้ลงทุนตามเงื่อนไขเพื่อที่จะได้รับสิทธิประโยชน์นั้น หากลองคิดตามความเป็นจริงแล้ว ไม่มีการลงทุนใดในโลกที่สามารถรับประกันผลตอบแทนที่แน่นอนได้ แต่กลวิธีที่แยบยลหลอกหลวงโดยใช้ความรู้รายอ้ออวด ทำให้โดนหลอกหลวงต่อได้ง่าย การลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ๆ เช่น Forex หรือสกุลเงินดิจิทัล ระดมเงินเข้าตลาดหุ้น มีข่าวให้เห็นตามสื่อออนไลน์ ไม่ว่า จะเป็นแชร์ออนไลน์หรือแชร์ลูกโซ่ มักจะมีลักษณะร่วมที่มิอาจเข้าใจเป็นเหยื่อเพื่อหลอกหลวงหรือเชิญชวนให้คนลงทุนซึ่งเป็นภัยออนไลน์ที่ควรระวัง

สคบ. จึงขอเตือนประชาชนอย่าหลงเชื่อการลงทุนที่ขัดจงโดยผลประโยชน์สูงในระยะเวลาอันสั้น พิจารณา ข้อมูลให้รอบด้าน หากถูกซักขวัญให้ลงทุนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย แจ้งเบาะแสที่ศูนย์บริการประชาชน ก.ล.ต. สายด่วน ๑๖๐๗ หรือพับปันยหาหรือมีข้อสงสัยไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถร้องเรียนได้ที่สายด่วน สคบ. ๑๑๖๖ หรือทางออนไลน์ www.ocpb.go.th